

CHUYÊN ĐỀ 22_GÓC TRONG KHÔNG GIAN (PHƯƠNG PHÁP TOẠ ĐỘ)

(TRẮC NGHIỆM 4 PHƯƠNG ÁN)

A. KIẾN THỨC CƠ BẢN CẦN NẮM

1. Công thức tính góc giữa hai đường thẳng

Định Nghĩa:

Trong không gian $Oxyz$, cho hai đường thẳng Δ và Δ' tương ứng có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a; b; c), \vec{u'} = (a'; b'; c')$.

$$\text{Khi đó: } \cos(\Delta, \Delta') = \left| \cos(\vec{u}, \vec{u'}) \right| = \frac{|aa' + bb' + cc'|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \cdot \sqrt{a'^2 + b'^2 + c'^2}}$$

2. Công thức tính góc giữa đường thẳng và mặt phẳng

Định Nghĩa:

Trong không gian $Oxyz$, cho đường thẳng Δ có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a; b; c)$ và mặt phẳng (P) có vectơ pháp tuyến $\vec{n} = (A; B; C)$.

$$\text{Khi đó: } \sin((P), \Delta) = \left| \cos(\vec{u}, \vec{n}) \right| = \frac{|aA + bB + cC|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \cdot \sqrt{A^2 + B^2 + C^2}}$$

3. Công thức tính góc giữa hai mặt phẳng

Định Nghĩa:

Trong không gian $Oxyz$, cho hai mặt phẳng $(P), (Q)$ tương ứng có các vectơ pháp tuyến là $\vec{n} = (A; B; C), \vec{n'} = (A'; B'; C')$. Khi đó, góc giữa (P) và (Q) , kí hiệu là $((P), (Q))$, được tính theo công thức:

$$\cos((P), (Q)) = \left| \cos(\vec{n}, \vec{n'}) \right| = \frac{|AA' + BB' + CC'|}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2} \cdot \sqrt{A'^2 + B'^2 + C'^2}}$$

thức:

$$\cos((P), (Q)) = \left| \cos(\vec{n}, \vec{n}') \right| = \frac{|AA' + BB' + CC'|}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2} \cdot \sqrt{A'^2 + B'^2 + C'^2}}$$

B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM $Oxyz$

$$\Delta: \begin{cases} x = t \\ y = 2 - 3t \\ z = 1 + 2t \end{cases} \text{ và}$$

Câu 1: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho hai đường thẳng Δ và $d: \frac{x-1}{-3} = \frac{y}{2} = \frac{z-2}{2}$. Góc tạo bởi hai đường thẳng Δ và d gần giá trị nào nhất trong các giá trị sau?

A. 71° .**B.** 70° .**C.** 73° .**D.** 60° .**Lời giải****Chọn A**

Ta có các vectơ chỉ phương của hai đường thẳng là $\vec{u}_\Delta = (1; -3; 2)$, $\vec{u}_d = (-3; 2; 2)$.

Suy ra
$$\cos \alpha = \left| \cos(\vec{u}_\Delta; \vec{u}_d) \right| = \frac{|\vec{u}_\Delta \cdot \vec{u}_d|}{|\vec{u}_\Delta| \cdot |\vec{u}_d|} = \frac{|1 \cdot (-3) + (-3) \cdot 2 + 2 \cdot 2|}{\sqrt{1^2 + (-3)^2 + 2^2} \cdot \sqrt{(-3)^2 + 2^2 + 2^2}} = \frac{5}{\sqrt{238}} \Rightarrow \alpha \approx 71^\circ$$

$$d_1: \begin{cases} x = -1 - t \\ y = 3 + 4t \\ z = 2 + 3t \end{cases}$$

 $Oxyz$

$$d_1 : \begin{cases} x = -1 - t \\ y = 3 + 4t \\ z = 3 + 3t \end{cases} \text{ và}$$

Câu 2: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai đường thẳng d_1 và d_2 : $\frac{x}{1} = \frac{y+8}{-4} = \frac{z+3}{-3}$. Tính góc hợp bởi đường thẳng d_1 và d_2 .

A. 0° .   B. 90° .   C. 30° .   D. 60° .

Lời giải**Chọn A**

Ta có: $d_1 : \begin{cases} x = -1 - t \\ y = 3 + 4t \\ z = 3 + 3t \end{cases}$ có một vector chỉ phương là $\vec{u}_1 = (-1; 4; 3)$ và $d_2 : \frac{x}{1} = \frac{y+8}{-4} = \frac{z+3}{-3}$ có một vector chỉ phương là $\vec{u}_2 = (1; -4; -3)$.

Vì $\vec{u}_1 = (-1; 4; 3)$ và $\vec{u}_2 = (1; -4; -3)$ cùng phương với nhau nên góc hợp bởi đường thẳng d_1 và d_2 là 0° .

Câu 3: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): 6x + 8y + 10z - 1 = 0$ và đường thẳng $d : \frac{x-2}{3} = \frac{y+1}{4} = \frac{z-5}{5}$. Góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng (P) là

A. 90° .   B. 45° .   C. 60° .   D. 30° .

Lời giải**Chọn A**

Mặt phẳng (P) có một VTPT là $\vec{n} = (6; 8; 10)$.

Đường thẳng d có một VTCP là $\vec{u} = (3; 4; 5)$.

Ta có $\vec{n} = 2\vec{u} \Rightarrow d \perp (P)$ nên góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng (P) là 90° .

Đường thẳng d có một VTCP là $\vec{u} = (3; 4; 5)$.

Ta có $\vec{n} = 2\vec{u} \Rightarrow d \perp (P)$ nên góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng (P) là 90° .

$Oxyz$

$$d: \begin{cases} x = 6 + 5t \\ y = 2 + t \\ z = 1 \end{cases}$$

Câu 4: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho đường thẳng d và mặt phẳng $(P): 3x - 2y + 1 = 0$. Tính góc hợp bởi đường thẳng d và mặt phẳng (P) .

A. 45° .

B. 30° .

C. 90° .

D. 60° .

Lời giải

Chọn A

$$d: \begin{cases} x = 6 + 5t \\ y = 2 + t \\ z = 1 \end{cases} \quad \vec{u} = (5; 1; 0)$$

Đường thẳng d có một vector chỉ phương $\vec{u}$.

Mặt phẳng $(P): 3x - 2y + 1 = 0$ có vector pháp tuyến $\vec{n} = (3; -2; 0)$.

Gọi α là góc hợp bởi đường thẳng d và mặt phẳng (P) .

$$\text{Khi đó: } \sin \alpha = \frac{|\vec{u} \cdot \vec{n}|}{|\vec{u}| \cdot |\vec{n}|} = \frac{|5 \cdot 3 + 1 \cdot (-2) + 0 \cdot 0|}{\sqrt{5^2 + 1^2} \cdot \sqrt{3^2 + (-2)^2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \quad \alpha = 45^\circ$$

Suy ra:

Trang

2

/

$Oxyz$

$\oplus$

$\oplus$

Câu 5: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai mặt phẳng $(P): x - 2y - z + 2 = 0$,

Khi đó: $\vec{n}_P = (1; -2; -1)$ và $\vec{n}_Q = (2; -1; 1)$. Suy ra: $\varphi = 60^\circ$.

- Câu 5:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai mặt phẳng $(P): x - 2y - z + 2 = 0$, $(Q): 2x - y + z + 1 = 0$. Góc giữa (P) và (Q) là
- A. 120° .   B. 30° .   C. 90° .   D. 60° .

Lời giải

Chọn D

$(P): x - 2y - z + 2 = 0$ có VTPT $\vec{n}_P = (1; -2; -1)$.

$(Q): 2x - y + z + 1 = 0$ có VTPT $\vec{n}_Q = (2; -1; 1)$.

Gọi φ là góc giữa hai mặt phẳng (P) , (Q) , ta có

$$\cos \varphi = \left| \cos(\vec{n}_P; \vec{n}_Q) \right| = \frac{|1 \cdot 2 + (-2) \cdot (-1) + (-1) \cdot 1|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2 + (-1)^2} \sqrt{2^2 + (-1)^2 + 1^2}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \varphi = 60^\circ.$$

- Câu 6:** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): x + 2y - 2z + 3 = 0$, mặt phẳng $(Q): x - 3y + 5z - 2 = 0$. Cosin của góc giữa hai mặt phẳng (P) , (Q) là
- A. $\frac{\sqrt{35}}{7}$.   B. $-\frac{\sqrt{35}}{7}$.   C. $\frac{5}{7}$.   D. $-\frac{5}{7}$.

Lời giải

Chọn A

Ta có $\vec{n}_P = (1; 2; -2)$, $\vec{n}_Q = (1; -3; 5)$.

Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (P) , (Q) ta có

$$\left| \cos(\vec{n}_P; \vec{n}_Q) \right| = \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot (-3) - 2 \cdot 5|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + (-2)^2} \sqrt{1^2 + (-3)^2 + 5^2}} = \frac{15}{\sqrt{9} \cdot \sqrt{35}} = \frac{5}{\sqrt{35}} = \frac{\sqrt{35}}{7}.$$

Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (P) , (Q) ta có

$$\cos \alpha = \frac{|\vec{n}_P \cdot \vec{n}_Q|}{|\vec{n}_P| |\vec{n}_Q|} = \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot (-3) - 2 \cdot 5|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + (-2)^2} \sqrt{1^2 + (-3)^2 + 5^2}} = \frac{15}{3\sqrt{35}} = \frac{\sqrt{35}}{7}.$$

Câu 7: Trong không gian $Oxyz$, cho hai mặt phẳng (P) và (Q) lần lượt có hai vectơ pháp tuyến là $\vec{n}_P$ và $\vec{n}_Q$. Biết góc giữa hai vectơ $\vec{n}_P$ và $\vec{n}_Q$ bằng 120° . Góc giữa hai mặt phẳng (P) và (Q) bằng

A. 45° .

B. 120° .

C. 30° .

D. 60° .

Lời giải

Chọn D

Ta có $(\vec{n}_P, \vec{n}_Q) = 120^\circ \Rightarrow ((P), (Q)) = 60^\circ$.

Câu 8: Trong không gian $Oxyz$, góc giữa hai mặt phẳng (Oxy) và (Oyz) bằng

A. 30°

B. 45°

C. 60°

D. 90°

Lời giải

Chọn D

Ta có vectơ pháp tuyến của (Oxy) và (Oyz) lần lượt là $\vec{k}$ và $\vec{i}$.

Vì $\vec{k} \perp \vec{i}$ nên $((Oxy), (Oyz)) = 90^\circ$.

Trang

3

/ 6

—

+

+

Ta có vectơ pháp tuyến của (Oxy) và (Oyz) lần lượt là $\vec{k}$ và $\vec{i}$.

Vì $\vec{k} \perp \vec{i}$ nên $\left((Oxy); (Oyz) \right) = 90^\circ$.

Câu 9: Trong không gian $Oxyz$, góc giữa hai mặt phẳng $(P): x + y - z - 11 = 0$ và $(Q): 2x + 2y - 2z + 7 = 0$ bằng

- A. 0° . B. 45° . C. 180° . D. 90° .

Lời giải

Chọn A

Ta có $\vec{n}_P = (1; 1; -1)$, $\vec{n}_Q = (2; 2; -2) \Rightarrow \vec{n}_Q = 2\vec{n}_P$. Do đó góc giữa hai mặt phẳng (P) và (Q) là 0° .

Câu 10: Trong không gian $Oxyz$, cho hai mặt phẳng $(P): x - 2y + 2z - 1 = 0$ và $(Q): 2x + 2y - z - 3 = 0$. Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (P) và (Q) . Tính $\cos \alpha$.

- A. $-\frac{4}{9}$. B. $\frac{4}{9}$. C. $\frac{2}{3}$. D. $-\frac{2}{3}$.

Lời giải

Chọn B

Ta có vtpt $\vec{n}_P = (1; -2; 2)$ và vtpt $\vec{n}_Q = (2; 2; -1)$.

Suy ra
$$\cos \alpha = \frac{|\vec{n}_P \cdot \vec{n}_Q|}{|\vec{n}_P| \cdot |\vec{n}_Q|} = \frac{|1 \cdot 2 + (-2) \cdot 2 + 2 \cdot (-1)|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2 + 2^2} \cdot \sqrt{2^2 + 2^2 + (-1)^2}} = \frac{4}{9}.$$

Câu 11: Trong không gian $Oxyz$, gọi α là góc giữa hai mặt phẳng $(P): x + 2y - z + 2 = 0$ và $(Q): 2x - y - z + 4 = 0$. Tính $\cos \alpha$.

- A. $\cos \alpha = \frac{2}{3}$. B. $\cos \alpha = \frac{1}{3}$. C. $\cos \alpha = \frac{1}{6}$. D. $\cos \alpha = \frac{1}{2}$.

(Q): $2x - y - z + 4 = 0$. Tính $\cos \alpha$.

A. $\cos \alpha = \frac{2}{3}$.

B. $\cos \alpha = \frac{3}{4}$.

C. $\cos \alpha = \frac{1}{6}$.

D. $\cos \alpha = \frac{1}{3}$.

Lời giải

Chọn C

Mặt phẳng (P) có vectơ pháp tuyến $\vec{n}_1 = (1; 2; -1)$.

Mặt phẳng (Q) có vectơ pháp tuyến $\vec{n}_2 = (2; -1; -1)$.

Vậy
$$\cos \alpha = \frac{|\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2|}{|\vec{n}_1| \cdot |\vec{n}_2|} = \frac{|2 - 2 + 1|}{\sqrt{6} \cdot \sqrt{6}} = \frac{1}{6}.$$

Câu 12: Trong không gian $Oxyz$, góc giữa hai mặt phẳng (Oxz) và $(P): x - y + 1 = 0$ bằng

A. 60° .

B. 135° .

C. 45° .

D. 90° .

Lời giải

Chọn C

Ta có vectơ pháp tuyến của mặt phẳng (Oxz) là $\vec{j} = (0; 1; 0)$.

Vectơ pháp tuyến của mặt phẳng $(P): x - y + 1 = 0$ là $\vec{n} = (1; -1; 0)$.

Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (Oxz) và (P) , ta có:

véc tơ pháp tuyến của mặt phẳng

là $\vec{n} = (1; -1; 0)$.

Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (Oxz) và (P) , ta có:

$$\cos \alpha = \frac{|\vec{n} \cdot \vec{j}|}{|\vec{n}| \cdot |\vec{j}|} = \frac{|1 \cdot 0 + 1 \cdot (-1) + 0 \cdot 0|}{\sqrt{1^2 + (-1)^2 + 0^2} \cdot \sqrt{0^2 + 1^2 + 0^2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

Vậy $\alpha = 45^\circ$.

Câu 13: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho đường thẳng $x - y + 3 = 0$. Tính số đo góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng.

$$d: \begin{cases} x = 1 - t \\ y = 2 + 2t \\ z = 3 + t \end{cases} \text{ và mặt phẳng :}$$

A. 60°

B. 30°

C. 120°

D. 45°

Lời giải

Chọn A

Đường thẳng d có véc tơ chỉ phương là $\vec{u} = (-1; 2; 1)$

Mặt phẳng (P) có véc tơ pháp tuyến là $\vec{n} = (1; -1; 0)$

Gọi α là góc giữa Đường thẳng d và Mặt phẳng (P) . Khi đó ta có

$$\sin \alpha = \frac{|\vec{u} \cdot \vec{n}|}{|\vec{u}| |\vec{n}|} = \frac{|-1 \cdot 1 + 2 \cdot (-1) + 1 \cdot 0|}{\sqrt{(-1)^2 + 2^2 + 1^2} \cdot \sqrt{1^2 + (-1)^2 + 0^2}} = \frac{3}{2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Do đó $\alpha = 60^\circ$

Câu 14: Trong không gian tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): 4x + 3y - z + 1 = 0$ và đường thẳng

$$d: \frac{x-1}{4} = \frac{y-6}{3} = \frac{z+4}{1}, \text{ sin của góc giữa đường thẳng } d \text{ và mặt phẳng } (P) \text{ bằng}$$

Câu 14: Trong không gian tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): 4x + 3y - z + 1 = 0$ và đường thẳng

$d: \frac{x-1}{4} = \frac{y-6}{3} = \frac{z+4}{1}$, sin của góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng (P) bằng

A. $\frac{5}{13}$.

B. $\frac{8}{13}$.

C. $\frac{1}{13}$.

D. $\frac{12}{13}$.

Lời giải

Chọn D

Mặt phẳng $(P): 4x + 3y - z + 1 = 0$ có một vector pháp tuyến là $\vec{n} = (4; 3; -1)$.

Đường thẳng $d: \frac{x-1}{4} = \frac{y-6}{3} = \frac{z+4}{1}$ có một vector chỉ phương là $\vec{u} = (4; 3; 1)$.

Gọi α là góc giữa đường thẳng d và mặt phẳng (P) .

$$\sin \alpha = \left| \cos(\vec{n}; \vec{u}) \right| = \frac{|\vec{n} \cdot \vec{u}|}{|\vec{n}| |\vec{u}|} = \frac{|4 \cdot 4 + 3 \cdot 3 + 1 \cdot (-1)|}{\sqrt{4^2 + 3^2 + 1^2} \cdot \sqrt{4^2 + 3^2 + (-1)^2}} = \frac{12}{13}.$$

Khi đó

